

"A 2022. május 11. napján meghozott és kihirdetett 15.Gf.40.063/2022/6/II. számú ítélet rendelkező része negyedik bekezdését az ítéltábla a 2022. augusztus 30. napján jogerőre emelkedett, 2022. május 25. napján kelt, 7. sorszámú végzéssel javította ki."

Fővárosi Ítéltábla

15.Gf.40.063/2022/6/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Tajti Sarolta Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Tajti Sarolta ügyvéd) által képviselt felperes (cím1) felperesnek,

a Szerencsés, Hajdu, Németh Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. Hajdu György ügyvéd) által képviselt alperes1 (cím4) I. rendű, valamint

a BOLEVÁ CZ ÉS VÖRÖS ÜGYVÉDI IRODA (cím5; ügyintéző: dr. Bolevác z Éva ügyvéd) által képviselt alperes2 (cím2) II. rendű alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása, valamint a II. rendű alperes tőke-hozzájárulás fizetésre kötelezése és végelszámolói díja megvonása iránti perében,

a Fővárosi Törvényszék 2021. december 16. napján meghozott, 74.G.40.468/2020/168-I. számú ítéletével szemben az alperesek fellebbezése i, valamint a 2021. december 1. napján meghozott, 74.G.40.468/2020/165-II. sorszámú végzéssel szemben az I. rendű alperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban - a 2022. május 11. napján megtartott tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatja, az I. rendű alperes felelősségét megalapozó vagyonsökkenés összegét 22.350.000 (Huszonkétmillió-háromszázötvenezer) forintra leszállítja, az I. rendű alperes ezen összeg erejéig felel a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de ott meg nem térülő hitelezői követelések kiegyenlítéséért;

a II. rendű alperes által tőke-hozzájárulás címén fizetendő összeget 4.770.000 (Négymillió-hétszázhetvenezer) forintra leszállítja;

a II. rendű alperes végelszámolói díjának megvonása iránti kereseti kérelmet teljes egészében elutasítja.

A felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét az I. rendű alperes vonatkozásában 780.000 (Hétszáznyolcvanezer) forintra, a II. rendű alperes esetében 1.400.000 (Egymillió-négyszázezer) forintra felemeli, a feljegyzett elsőfokú illeték felperes által fizetendő összegét

1.380.000 (Egymillió-háromszáznolcvanezer) forintban, a II. rendű alperes által fizetendő összegét pedig 120.000 (Százhuszezer) forintban határozza meg.

Az elsőfokú bíróság 165-II. számú, az I. rendű alperest 30.546.000 (Harmincmillió-ötszáznegyvenhatezer) forint vagyoni biztosíték fizetésére kötelező végzését megváltoztatja, a vagyoni biztosíték összegét 22.350.000 (Huszonkétmillió-háromszázötvenezer) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 46.000 (Negyvenhatezer) forint + áfa, a II. rendű alperesnek 407.000 (Négyszázhétezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az államnak - az állami adóhatóság felhívására - a felperes 1.682.132 (Egymillió-hatszáznyolcvankétezer-százharminckettő) forint, az I. rendű alperes 35.040 (Harmincötezer-negyven) forint, a II. rendű alperes 366.404 (Háromszázhatvanhatezer-négyszáznégyszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket köteles megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a 168-I. sorszámú ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes a cégjegyzékszám3 cégjegyzékszámú adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2012. május 31-én történt bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a cégjegyzékszám3 cégjegyzékszámú adós vagyona 30.546.000 forinttal csökkent. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül 22.270.000 forint tőke-hozzájárulást fizessen a cégjegyzékszám3 cégjegyzékszámú adós vagyonához, továbbá 3.174.700 forintot a cégjegyzékszám3 cégjegyzékszámú adós számára. Egyebekben a felperes elsődleges, másodlagos és harmadlagos keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül perköltségként fizessen meg 753.082 forintot az I. rendű, 1.145.145 forintot a II. rendű alperesnek, valamint fizessen meg 1.200.480 forint feljegyzett illetéket az államnak külön felhívásra, a felhívásban szereplő módon és határidőre. A feljegyzett illeték fennmaradó részének, 263.520 forintnak ugyanilyen módon való megfizetésére a II. rendű alperest kötelezte.

[2] A rendelkezésre álló iratok, a felek nyilatkozatai, az I. rendű alperes és a felperes törvényes képviselője, valamint a tanúk által előadottak, továbbá az igazságügyi szakértők szakvéleményei alapján az alábbi tényállást állapította meg.

[3] Az I. rendű alperes 2006. április 20-ától 2013. január 1-éig volt a adós adós törvényes képviselője.

[4] 2008. szeptember 1-jén az adós határozott időre bérbe vette a felperestől a cím7 szám alatti sportcentrum2 (a továbbiakban: XII. kerületi ingatlan) kondicionáló, fitnesz, aerobics termeit és az azokat kiszolgáló létesítményeket. Az ingatlant a felperes a tulajdonos2 tulajdonostól bérelte.

[5] A felperes a XII. kerületi ingatlan bérleti díjáról folyamatosan kiállította a számlákat az adósnak, amelyeket az adós részben egyenlített ki.

[6] 2008. október 10-én az adós lízingszerződést kötött a lízing cég1 lízingbeadóval ügyszám számon, a szerződés tárgyát képező fitnesz gépeket az adós a XII. kerületi ingatlanban használta.

[7] Az adós, valamint a felperes és a tulajdonos önkormányzat között egyeztetési folyamat indult abból a célból, hogy a felperes - az adós által jelzett műszaki problémákra figyelemmel - kompenzációról állapodjon meg az önkormányzattal, s amennyiben ez megtörténik, a felperes is kompenzálja az adóst a bérleti díj és közüzemi költségek vonatkozásában. Az egyeztetésekben felperesi vezető tisztségviselő - aki 2006. június 30. és 2009. október 15. között volt a felperes önálló képviselőre jogosult vezető tisztségviselője - több ízben, vezető tisztségviselői minősége megszűnését követően is részt vett. A felperes önálló képviselőre jogosult ügyvezetője 2009. október 15-től felperesi ügyvezető lett.

[8] Az adós 2011. év folyamán a jegyzett tőkéjét 500.000 forintra leszállította, a veszteséges működés következtében a törzstőke és a tőketartalék az év végére elveszett, a kötelezettségek együttes összege az előző évihez képest több, mint a kétszeresére, a rövidlejáratú kötelezettségek pedig a duplájára nőttek.

[9] Az adós 2012. január, február és március hónapban több alkalommal fizetett a felperesnek a 2011. és 2012. évi számlákra, alkalmanként a számlán szereplő összegnek csak egy részét egyenlítette ki.

[10] 2012. április 16-án a felek írásban megállapodtak abban, hogy a XI. kerületi bérlemény 2010 augusztusában történő 21 napon keresztüli zárva tartására, valamint a 2010. évben felmerült műszaki problémákra tekintettel a felperes 87.052.068 forint kártérítést fizet az adósnak, amelyet a felek beszámítanak az adós 2010-2011. évekre vonatkozó, bruttó 89.014.354 forint bérleti díj tartozásába, a különbözetet az adós 5 napon belül megfizeti a felperesnek. A megállapodásban a XI. kerületi cím és a XI. kerületi ingatlan vonatkozásában a felek között létrejött bérleti szerződés dátumának megjelölése elírás, a megállapodás a XII. kerületi ingatlant érintette.

[11] A 2012. április 24-én kelt levelében a felperes 38.022.606 forint tartozás megfizetésére, április 27-én kelt levelében a megállapodás szerinti, fennmaradó tartozás megfizetésére szólította fel az adóst.

[12] Az adós 2012. május 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került.

[13] A felperes 2012. július 20-án kérte az illetékes bíróságtól az adós fizetéseképtelenségének megállapítását, a kérelemben megjelölt első kifizetetlen számla fizetési határideje 2012. január 15. napja volt.

[14] A felperes 2012. október 12-én azonnali hatállyal felmondta a XII. kerületi ingatlanra vonatkozó bérleti szerződést az adós bérleti díj tartozására hivatkozva, amely ekkor 76.872.289 forint volt. Az adós október 15-én vette át a felmondást, november 1-jétől már nem tudott bejutni az ingatlanba.

[15] A felperes a XII. kerületi ingatlan területén lévő vagyontárgyakon fennálló zálogjogának érvényesítését jelentette be az adósnak, aki azt kifogásolta, a felperes 2012. november 13-án benyújtott keresete alapján a Fővárosi Törvényszék a 2013. január 14-én kibocsátott bírósági meghagyásban kötelezte az adóst 88.088.686 forint és ott meghatározott

kamata, továbbá perköltség megfizetésére, valamint annak tűrésére, hogy a felperes ebből 45.222.319 forint és ott meghatározott kamata erejéig követelését a bírósági meghagyásban felsorolt zálogtárgyakból kielégítse. A bírósági meghagyás 2013. március 9-én - az adósnak történő kézbesítéshez kötődő kézbesítési vélelem megállapítását követően, ellentmondás hiányában - jogerőre emelkedett.

[16] Az I. rendű alperes 2010. december 31-e és 2012. december 30-a közötti időszakban összesen 27.009.975 forint kölcsönt nyújtott az adósnak, amelyből az adós 2012. május 31-ét követően, 2012. december 31-éig bezárólag összesen 22.350.000 forintot fizetett vissza az I. rendű alperesnek.

[17] 2012. december 31-én az adós és a hitelező mint hitelező között szerződések jöttek létre, a „Megállapodás tartozás rendezésről” elnevezésű okiratban a hitelező 2018. február 28-ai fizetési határidővel kötelezettséget vállalt legfeljebb 6.000.000 forint lízing cég1-nek történő átutalására. A másik, ingó adásvételi szerződés tárgyát az adós által lízingbe vett (ügyszám) eszközök képezték, amelyek bruttó vételárát a felek 45.000.000 forintban határozták meg, továbbá rögzítették, hogy a hitelező vevő az eszközök tulajdonjogát a teljesítésre tekintettel, az okirat hatályba lépésével szerzi meg, illetve, hogy az eszközök a felperes birtokában vannak.

[18] Az I. rendű alperes az adós egyedüli tagjaként 2012. december 31-én, 2013. január 1. napi kezdő nappal elhatározta az adós végelszámolással történő jogutód nélküli megszüntetését, az I. rendű alperes az adós végelszámolójává választotta a II. rendű alperest, akivel megbízási szerződést kötött. A megállapodás 5.1. pontja szerint a megbízottat a szerződésben foglalt feladatok teljesítéséért az adós 2011. december 31. napi beszámolójában szereplő mérlegfőösszeg 1,5%-a + általános forgalmi adó összegű megbízási díj illette meg. Az adós 2013. január 1-jei hatállyal végelszámolás alá került.

[19] Az I. rendű alperes nem készített a végelszámolás kezdő időpontját megelőző nappal tevékenységet lezáró beszámolót, ennek letétbe helyezése, közzététele sem történt meg.

[20] Az adós likviditási helyzete a 2012. év folyamán sem javult, a 2012. december 31-ei dátumra meghatározott likviditási mutató 0,16, az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2012. december 31. napjára vonatkozóan is megállapítható.

[21] 2013. január 2-án az adós fél1 részére 4.770.000 forintot fizetett meg 2012. évi takarítási szolgáltatás címén, banki átutalás útján, az átutalási megbízási Internet Bankon keresztül munkavállaló, az adós munkavállalója mint rendelkező elektronikus aláírásával lett benyújtva.

[22] A lízing cég1 2013. február 5. napján igazolást adott ki arról, hogy az adós a közöttük létrejött szerződés (ügyszám) szerint lízingelt eszközök tulajdonjogát megszerezte. A hitelező a 2013. február 6-án „Nyilatkozat beszámításról” elnevezésű okiratban értesítette az adóst, hogy 4.870.342 forintot teljesített a lízing cég1 részére a ügyszám számú lízingszerződés lezárása érdekében.

[23] Az I. rendű alperes több ütemben adott át iratokat a végelszámolónak, a 2013. május 14-ei átadást követően a végelszámoló további iratanyag (szerződések, kimutatások, eszközleltár), illetve a házipénztár átadását kérte. A 2013. október 22-én történt átadás időpontjára vonatkozóan a végelszámoló azt állította, hogy még mindig jelentős volt az irathiany, további egyeztetés az I. rendű alperes következetes elzárkózása miatt nem volt, a házi pénztárban kezelt pénzösszeget sem adta át a végelszámolónak.

[24] A II. rendű alperes 2013. május 31-én a felszámolási kérelem kézhezvételekor értesült a Fővárosi Törvényszék által kibocsátott jogerős bírósági meghagyásról. A felperes a 2013. június 6-án kelt levelében - a bírósági meghagyásra hivatkozva - hitelezői igényt

jelentett be, a követelést a II. rendű alperes arra hivatkozva vitatta, hogy az adós a bérleti szerződésből eredő kárigényét a felperessel szemben perben érvényesíti, az eljárás 31.G.42.227/2012. ügyszámmon folyamatban van. [A keresetet a Fővárosi Törvényszék a 2016. június 22-én kelt 57. sorszámú ítéletével elutasította.]

[25] A II. rendű alperes 2013. június 25-én kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet terjesztett elő a bírósági meghagyás kézbesítése ellen.

[26] A Fővárosi Törvényszék a 2013. augusztus 28-án kelt végzésével megállapította az adós fizetéseképtelenségét, főeljárásként elrendelte a felszámolását, a felszámolást elrendelő végzés 2013. szeptember 21-én jogerőre emelkedett, a közzététel időpontja 2013. október 16. napja, a kijelölt felszámoló az felszámoló cég A felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal záróleltár, tevékenységet lezáró mérleg nem készült. A felperes a felszámolási eljárásban határidőben bejelentett hitelezői igényét a felszámoló 108.253.699 forint összegben igazolta vissza.

[27] A hitelező 2014. február 24-én keresetet nyújtott be a felperessel szemben jogalap nélkül birtokolt eszközök (zálogjoggal érintett sporteszközök) kiadása iránt, a Fővárosi Törvényszék a pert - a felperes elállására tekintettel - a 2017. április 27-én jogerőre emelkedett 30.G.30.598/2017/7. számú végzésével megszüntette.

[28] Az adós Cstv. 40. § (1) bekezdésére alapított keresete alapján a Fővárosi Törvényszék a 2016. november 9-én kelt, 36.G.41.483/2014/72. számú ítéletében többek között megállapította, hogy az adós és a hitelező között 2012. december 31-én létrejött „Ingóság adásvételi szerződés”, és annak 2013. január 8-án létrejött módosítása, valamint az adós és az hitelező között 2012. december 31-én létrejött „Megállapodás tartozás rendezéséről” elnevezésű okirat érvénytelen. A Fővárosi Ítéltábla a 2017. június 7-én kelt, 11.Gf.40.228/2017/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[29] Az adásvételi szerződés tárgyát képező eszközök értéke 2012. december 31. és 2017. április 27. közötti időszakban csökkent, tényleges forgalmi értékük 2012-ben 37.058.000 forint +/- 20%, 2017-ben 28.862.000 forint +/-20% volt.

[30] Az adós vagyona a 2013. január 1. és 2013. október 16. közötti időszakban könyv szerinti értéken 131.102.000 forinttal csökkent.

[31] A felperes módosított keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján elsődlegesen 108.867.925 forint vagyonsökkenésre hivatkozva kérte az alperesek felelősségének egyetemleges megállapítását; másodlagosan e rendelkezés második fordulata alapján, 108.867.925 forint hitelezői igény teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsítása miatt kérte az alperesek felelősségének egyetemleges megállapítását. Harmadlagosan a II. rendű alperes Ctv. 99. § (5) bekezdése szerinti, az adós vagyonához 108.867.925 forint tőke-hozzájárulás teljesítésére kötelezését, továbbá 4.999.530 forint + áfa összegű végelszámolói díj megvonását kérte. Perköltség igénye is volt az alperesekkel szemben, ügyvédi munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján kérte megállapítani.

[32] Állítása szerint az adósnál a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2011. december 31-én bekövetkezett, és ezt az I. rendű alperesnek érzékelnie kellett, a 2012. december 31-én rendelkezésre álló beszámoló adataiból ugyanis e tény egyértelműen megállapítható.

[33] Az elsődleges és a másodlagos kereset körében az alperesek felelősségét megalapozó magatartásként hivatkozott többek között a Cstv. 40. § alapján megtámadott szerződésekre, kiemelve, hogy a szerződésekkel az adós tárgyi eszközállományának értéke a 2012. december 31-e és 2017. április 27-e közötti időszakban 20.000.000 forinttal csökkent.

[34] Állította, hogy 2011. december 31. és 2012. december 31. közötti időszakban az adós 33.200.450 forint tagi kölcsönt fizetett vissza az I. rendű alperesnek, a végelszámolás alatt az adós 4.770.000 forintot fizetett ki takarítási szolgáltatás címén erre vonatkozó szerződés nélkül, a tevékenységet záró mérlegben ugyanis ilyen jogcímen csak 810.700 forint kötelezettség szerepelt. Álláspontja szerint ez utóbbi kifizetés vonatkozásában mindkét alperes felelőssége megállapítható, a II. rendű alperesé azért, mert nem tett meg mindent a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében, ha ilyen mértékű pénzmozgásról nem volt tudomása.

[35] A harmadlagos kereset körében állította, hogy a II. rendű alperes alapos ok nélkül késlekedett a felszámolási eljárás kezdeményezésével, s e magatartással összefüggésben 52.540.674 forint kárt okozott. Kérte, hogy amennyiben nem állapítható meg a kár összege, a bíróság az általános kártérítés szabályait alkalmazva határozza azt meg. E körben többek között szakértől szakértő véleményében szereplő megállapításokra hivatkozott, kiemelve, hogy a II. rendű alperes a nyilvánosan hozzáférhető 2011. évi beszámoló adataiból, az I. rendű alperes előadásaiból részletes információkkal rendelkezett az adós tényleges gazdasági helyzetéről, amelyek elegendők voltak ahhoz, hogy a végelszámolás elhatározása helyett felszámolási eljárás kezdeményezését javasolja az I. rendű alperesnek. A II. rendű alperes fenti magatartásaira hivatkozva 4.999.530 forint + áfa összegű végelszámolói díj megvonását kérte.

[36] Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték.

[37] Az I. rendű alperes vitatta, hogy az adós 2012. május 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, továbbá, hogy vezetőként e helyzet bekövetkezését fel kellett ismernie. A felperes és az adós között 2009-től a bérleti jogviszony teljes tartamára nézve fennálló generális, keretjellegű megállapodásra hivatkozva állította, hogy az elszámolási szisztéma alapján okkal bízott a 2012. év tekintetében is abban, hogy a felek az egymással szembeni követeléseiket a kialakult módon rendezik.

[38] Vitatta, hogy a Cstv. 40. §-a alapján megtámadott megállapodások csökkentették az adós vagyonát, illetve hogy a hitelezői követelések kielégítését megghiúsították. Kiemelte, hogy a szerződések tárgyát képező lízingelt sporteszközökre az adósnak csak tulajdoni várománya volt, az pedig nem róható a terhére, hogy a harmadik személyek közötti per elhúzódott. Hangsúlyozta, hogy a sporteszközök 2012 októbere óta és jelenleg is a felperes birtokában vannak, esetleges értékvesztésük kizárólag a felperesnek tudható be.

[39] A részére visszafizetett kölcsönrel kapcsolatban hangsúlyozta: azzal összefüggésben az adós kötelezettségállománya is csökkent. A Kúria Gfv.VII.30.080/2016/5. számú ítéletére utalva kiemelte: egyes hitelezők előnyben részesítése a Cstv. 40. §-a, és nem a Cstv. 33/A. §-ára alapított perben értékelhető.

[40] Állította, hogy a takarítási szolgáltatás ellenértékének kifizetése iránt nem ő intézkedett, szerinte a II. rendű alperes ezt az állítását nem bizonyította.

[41] A II. rendű alperes érdemi védekezésében a következőket hangsúlyozta: a forgóeszközök vonatkozásában nem bizonyított, hogy a végelszámolás alatt tényleges vagyonszétválás történt, 2013. január 1-jén és 2013. október 16-án ugyanis az adós tárgyi eszközeinek állományát kizárólag azok az eszközök képezték, amelyek a felperes birtokában voltak. A takarítási számla kifizetése kapcsán arra hivatkozott, hogy a banki tranzakció alapjául szolgáló átutalási megbízást a végelszámolás kezdő napját megelőzően az I. rendű alperes nyújtotta be, csupán a teljesítés időpontja csúszott át a végelszámolás idejére.

[42] Előadása szerint az adós felszámolását azért nem kezdeményezte, mert a bírósági meghagyás jogerőre emelkedésére vezető kézbesítési vélelem megdöntése érdekében

eljárást indított. A 666/2002. számú gazdasági elvi határozatra hivatkozva kiemelte: a felperesnek okozott kárként csak az az összeg vehető figyelembe, amelyhez a felperes az általa jogszerűnek megjelölt eljárás, a felszámolási eljárás kezdeményezése esetén hozzájutott volna, a felperes azonban e körben tényállítást sem tett.

[43] A felperes által hivatkozott egyéb végelszámolói intézkedések, illetve mulasztások kapcsán hangsúlyozta: nem állapítható meg, hogy 2013. május 31. és 2013. október 16. napja közötti időszakban az adós vagyonaiban csökkenést, vagy a felperes követelése kielégítésének akár részleges megghiúsulására vezető vagyonvesztést okozott volna. Nem vitatta a felperesnek azt a tényállítást, hogy a felperes által megjelölt összegű végelszámolói díjhoz hozzájutott.

[44] Az elsőfokú bíróság az elsődleges kereseti kérelmet az I. rendű alperes vonatkozásában részben, a harmadlagos kereseti kérelmet szintén részben találta alaposnak.

[45] Elsődlegesen leszögezte, a végelszámoló felelőssége nem a Cstv. 33/A. §-a, hanem a Ctv. 99. § (5) bekezdése alapján vizsgálható, erre figyelemmel elutasította a II. rendű alperessel szembeni elsődleges és másodlagos kereseti kérelmet.

[46] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját érintően leszögezte, szakértői igazságügyi szakértő szakértői véleménye alapján aggálytalanul megállapítható volt, hogy az adósnál a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet objektív feltétele 2012. május 31-én bekövetkezett. A szakértő a szakvéleményében - többek között - rögzítette: (1) a vezető nem csupán a beszámoló adataiból, hanem a kontrolling tevékenységből is információkat szerezhet az adós működését érintően; (2) a megvizsgált beszámolókhöz tartozó mérlegek, eredménykimutatások, kiegészítő mellékletek alapján megállapítható volt, hogy a likviditási feszültség az adósnál már a 2010. évben tetten érhető volt, amely 2011. év végén, illetve 2012 folyamán felerősödött, stabilizálódott; (3) a rövid lejáratú kötelezettségek rendezésére elegendő likvid eszköz nem szerepelt a mérlegekben; (4) a kötelezettségek állománya 2010. év végéről a 2011. év végére több mint a duplájára növekedtek; (5) legkésőbb a 2011. évi beszámoló elfogadásának időpontjában (2012. május 31-én) a vezető számára e tények ismertté váltak.

[47] Az I. rendű alperes szakértői véleménnyel kapcsolatos aggályaival összefüggésben az elsőfokú bíróság rámutatott: az I. rendű alperes nem indítványozta a szakértői vélemény kiegészítését, pontosítását, csupán észrevételeket közölt, azonban a bíróság többszöri felhívása ellenére a szakértőhöz kérdést nem intézett, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

[48] A tanúként meghallgatott felperesi vezető tisztségviselő, tanú4, tanú5 vallomása, az I. rendű alperes és felperesi ügyvezető személyes meghallgatására, az adós 2011. évi beszámolójának kiegészítő mellékletére és szakértői szakvéleményére utalva, azok tartalmának részletes ismertetését követően leszögezte: nem fogadta el az I. rendű alperesnek a felperes és az adós között kialakult elszámolási gyakorlatra vonatkozó állítását, az I. rendű alperes tehát nem bizonyította, hogy 2012. május 31-én okkal bízhatott abban, hogy a felperes számlái a felek között kialakult elszámolási gyakorlatnak megfelelően kompenzálva lesznek. E körben rögzítette: (1) felperesi vezető tisztségviselő 2006-2009 között volt a felperes képviselője, tanúkénti meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy ebben az időszakban történtek számlakompenzációk, ugyanakkor arra nem tudott egyértelműen nyilatkozni, hogy a felek a 2009. évet követően is folytatták-e az elszámolási gyakorlatot; (2) önmagában az a tény, hogy felperesi vezető tisztségviselő ügyvezetői megbízatásának megszűnését követően is folytatott tárgyalásokat az önkormányzattal a kompenzációról, nem támasztja alá az I.

rendű alperesnek azt az állítását, hogy a kompenzáció a 2011. és 2012. évekre vonatkozóan is fennállt, a tanú ugyanis nem volt jogosult a felperes képviselőjére, konkrét megállapodás a tárgyalások eredményeként nem jött létre; (3) az önkormányzat által történt, 10-100 milliós nagyságrendű felújítás sem igazolja a felek közötti elszámolási gyakorlat folyamatos fennállását; (4) felperesi ügyvezető és tanú egybehangzóan állította, hogy a felperes az adóst folyamatosan felszólította a tartozás rendezésére, így az I. rendű alperesnek tisztában kellett lennie az adós bérleti szerződésből eredő fizetési kötelezettségével; (5) a bérlemény folyamatos műszaki problémáira vonatkozóan nincs adat, az adós által indított kártérítési perben a műszaki hibák érdemi vizsgálata nem történt meg.

[49] A Kúria Gfv.30.458/2017/5. számú döntésére hivatkozva kifejtette: egy alkufolyamat eredményében történő bizakodás önmagában nem zárja ki a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet szubjektív feltételének megvalósulását. Bizonytalansági tényezőként kell továbbá e körben figyelembe venni a tulajdonos önkormányzat és a felperes megállapodásának lehetőségét. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy „a fenyegető fizetéseképtelenség szubjektív feltétele is bizonyítottá vált a 2012. május 31-ei dátum tekintetében”.

[50] A Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján érvénytelennek nyilvánított szerződések tárgyát képező vagyontárgyakkal (ügyszám számú lízingszerződés alapján 2013. február 5-én az adós tulajdonába került fitneszgépek) összefüggésben kiemelte: az eszközöket csak a perek (36.G.41.483/2014., 30.G.40.598/2017.) lezárását követően lehetett értékesíteni, az I. rendű alperes magatartása (hitelező előnyben részesítését megvalósító jogügylet megkötése) és a folyamat végeredménye a hitelezők érdekeinek sérelmét eredményezte, szakértő szakvéleményében az ingóságok értékének csökkenését a 2012. december 31. és 2017. április 27. közötti időszakra vonatkozóan 8.196.000 forintban állapította meg, a szerződések megkötésével indult folyamat végeredménye a fenti összegben meghatározott értékcsökkenést (vagyoncsökkenést) eredményezett az adósnál, e vonatkozásban az I. rendű alperes felelőssége megállapítható.

[51] A tagi kölcsön visszafizetésére alapított felelősség kapcsán kifejtette: szakértői szakértői véleménye alapján megállapítható, hogy az adós 2012. május 31. és 2012. december 31. közötti időszakban összesen 22.350.000 forintot fizetett vissza az I. rendű alperesnek, a kölcsönök visszafizetésével az adós vagyona csökkent. Az I. rendű alperes által hivatkozott ítéletet (Kúria Gfv.VII.30.080/2016/5.) érintően leszögezte: attól eltérő „álláspontok és joggyakorlat” alapján ítélte meg a tagi kölcsön visszafizetését, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően az adós csak a hitelezői érdekek elsődlegességét szem előtt tartva teljesítheti kötelezettségeit, ennek az elvárásnak az I. rendű alperes nem tett eleget, amikor saját igényét az adós hitelezőit megelőzve kielégítette.

[52] A harmadlagos keresetet az alábbiak miatt találta részben alaposnak. Megállapította: szakértői szakvéleménye alátámasztja, hogy a II. rendű alperes oldalán kimutatható a mulasztás, ugyanis a 2011. évi közzétett beszámolót megismerhette, abból pedig a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése megállapítható. Erre figyelemmel nem találta elfogadhatónak a II. rendű alperes védekezését, amely szerint a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló eljárásra figyelemmel nem kezdeményezte az adós felszámolását a bírósági meghagyás megismerését követően sem. Az ezzel összefüggő kár összege kapcsán ismertette: szakértői szakvéleményben rögzítette, hogy a II. rendű alperes késlekedése tovább csökkenthette a hitelezők rendelkezésére álló vagyont, azonban annak mértékét nem lehet összegszerűen megállapítani, mivel a 2013. évi könyvelés hiányzik, másrészt a vagyon erodálódásának a késlekedés csupán egy tényezője. A Ptk. 359. § (1) bekezdésére hivatkozva kifejtette: jelen esetben hosszas bizonyítási eljárás során sem volt megállapítható a károkozás mértéke, kizárhatóvá sem vált, hogy kár következett be, az

összezszerűség meghatározását egyrészt az irathiany, másrészt az a körülmény okozza, amelyet a szakértő kifejtett. Megállapította, hogy a II. rendű alperes mulasztása és az abból következő kár közötti ok-okozati összefüggés kimutatott, így az általános kártérítés alkalmazásának feltétele fennáll. A kártérítés összegét a szakértői véleményben meghatározott, 2013. január 1. és 2013. október 16. közötti időszakban bekövetkezett vagyonsökkenés könyv szerinti, 131.102.000 forint értéke alapján határozta meg 17.500.000 forintban, amelynek az adós vagyonához tőke-hozzájárulás címén történő teljesítésére kötelezte a II. rendű alperest.

[53] A II. rendű alperes felelősségét (nem tett meg mindent a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében) a végelszámolás alatt takarítási szolgáltatás címén kifizetett 4.770.000 forint vonatkozásában is megállapította. Úgy érvelt, hogy a II. rendű alperesnek gondoskodnia kellett volna a számlák feletti rendelkezési jog átvételéről, a munkavállaló, a számla felett korábban rendelkezési joggal bíró személy tájékoztatásáról. Rögzítette, hogy a perbeli adatok alapján nem állapítható meg, hogy 2013 januárjában járt-e ellenérték félnek és ha igen, akkor az milyen összegű volt. A Ctv. 103-108. §-ának ismertetését követően leszögezte: a végelszámolás során csak e szabályok szerint lehetett volna kifizetést teljesíteni fél részére, mivel ezek nem teljesültek, a kifizetés az irányadó szabályokkal ellentétes, továbbá az az adós készpénz állományát csökkentte, tehát kárként jelentkezik, amelynek tőke-hozzájárulásként történő megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest.

[54] A végelszámolói díj megvonására irányuló kereseti kérelmet az alperes fenti magatartásaira figyelemmel szintén alaposnak ítélte. Mivel az II. rendű alperes a felperes e körben tett tényállításait nem vitatta, tényként fogadta el, hogy az adós 4.999.530 forint + áfa, bruttó 6.349.403 forintot végelszámolói díjként a II. rendű alperesnek megfizetett. A visszafizetendő összeg meghatározásánál a fenti magatartásokon túlmenően a II. rendű alperes terhére értékelte a 2013. január 8-i szerződésmódosítás körülményeit is. Mindezekre figyelemmel a végelszámolói díj majdnem 50%-át kitevő 3.174.700 forint adós részére történő megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest.

[55] Az ítéletet az alperesek támadták fellebbezéssel. Az I. rendű alperes elsődlegesen annak megváltoztatását, a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását; másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

[56] Előzetesen arra mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállásban tévesen rögzítette, hogy az adós 2012. december 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, továbbá elmulasztotta annak taglalását, hogy az I. rendű alperes és a felperes képviseletében felperesi vezető tisztségviselő 2009-ben megállapodtak abban, hogy a felperes bérleti díjról kiállított számláit az adós nem fizeti meg a számlákon szereplő fizetési határidőben. Álláspontja szerint az alperes tényállítását felperesi vezető tisztségviselő tanúvallomása alátámasztotta, e tény a felperes a per során nem tudta megcáfolni. Kérte, hogy a 2019. november 24-én kelt beadványa mellékletét képező táblázatban részletesen bemutatott tényeket az ítéltábla a fellebbezés részeként vegye figyelembe.

[57] Véleménye szerint a perben hitelt érdemlően bizonyította, hogy a felperestől bérelt ingatlanok a bérleti szerződés teljes időtartamában a használatot jelentősen befolyásoló műszaki problémái voltak, felperesi vezető tisztségviselő erre figyelemmel egyezett meg a fent ismertetett módon az alperessel. Az említett, írásba nem foglalt megállapodás értelmében a felperesnek előbb a tulajdonos önkormányzattal kellett elszámolnia a ténylegesen fizetendő bérleti díjjal, majd annak eredményeképpen, annak

függvényében az adóssal. Véleménye szerint felperesi vezető tisztségviselő és felperesi ügyvezető tanúk vallomása egyértelműen alátámasztotta, hogy e megállapodás nem kizárólag a 2009. évre szólt, mindaddig fennállt, amíg a műszaki problémák meg nem oldódnak. felperesi vezető tisztségviselő és az I. rendű alperes a perben egybehangzóan állította, hogy a felperes az elszámolások eredményeként jelentkező összegeket az adós számláiból jóváírta. E körben hivatkozott a felek 2012. április 16-ai megállapodására, s kiemelte, felperesi vezető tisztségviselő tanú a perben úgy nyilatkozott, hogy a kompenzációt megalapozó műszaki problémák a megállapodást követően sem szűntek meg. Hangsúlyozta, hogy a megállapodást a felek a korábbi szóbeli megállapodás elszámolási gyakorlatának megfelelően kötötték meg, az I. rendű alperes tehát okkal és joggal bízott abban, hogy a 2012-es évre vonatkozó számlákat sem kell az adósnak esedékességgel kiegyenlítenie, továbbá, hogy azokat a kialakult elszámolási gyakorlatnak megfelelően rendezik a felek.

[58] Álláspontja szerint a fentiek alapján egyértelmű megállapítható, hogy a korábbi években kialakult elszámolási gyakorlat alapján az adós 2012-ben nem volt valós fizetési késedelemben a 2012-ben kiállított számlák tekintetében annak ellenére, hogy azok lejártak voltak. Véleménye szerint e körben a tulajdonosi pozícióban lévő tanú5tól, valamint a vele rokon kapcsolatban álló felperesi ügyvezetőtől elfogulatlan tanúvallomás nem várható.

[59] Rámutatott: az adós 2012. május 31-én azért sem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, mivel a felperes igényén kívül minden egyéb fizetési kötelezettségének eleget tett és eleget is tudott tenni, az alperes ugyanis tagi kölcsönrel forráshoz juttatta az adóst. E körben hivatkozott a Kúria Gfv.30.539/2018/4. számú eseti döntésére. Kiemelte: a felperessel szemben indított, mintegy 184.684.542 forint megfizetésére irányuló per megnyerése esetén várható bevétel, valamint az adós egyéb vagyontárgyainak értékesítése bőven biztosítottak volna fedezetet a végelszámolás eredményes lefolytatására, a végelszámoló és munkatársa, tanú4 is realistikusan tartotta az adós végelszámolás útján történő megszüntetését. Hangsúlyozta, hogy az adós a 2013. január 24-én meghozott bírósági meghagyás jogerőre emelkedése napján kerülhetett fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, amelyről az alperesek - az ismert okok miatt - csupán 2013 második negyedévének végén értesültek.

[60] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet szakértő által megállapított időpontja kapcsán kiemelte: a szakértő megfelelő adatok és információk hiányában nem tudta teljeskörűen elvégezni a vizsgálatot, ezért több esetben pontos adatok és információk nélkül vont le következtetéseket, bizonyos esetekben pedig, az I. rendű alperes tudatállapota tekintetében feltételezésekbe bocsátkozott. E körben kiemelte: a cash flow oldalról megvizsgálva az adós 2011-es saját tőkéjét - amelyhez hozzá kell számítani a 2012. április 16-án kelt írásbeli megállapodásban szereplő 87.052.058 forintot - azt lehet megállapítani, hogy a mérlegben szereplő mínusz 46.074.000 forint valójában plusz 40.978.000 forint, e tény alapján az adós saját tőkéje 2011-ben cash flow szemlélettel már pozitívnak minősül.

[61] Álláspontja szerint a hivatkozott elszámolási rendszer, valamint az alperes által biztosított kölcsönrel forrást biztosított az adósnak, így a szakértőnek az az állítása, amely szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésével az I. rendű alperes is tisztában lehetett több, mint kétséges, sőt kijelenthető, hogy aggálytalanul nem bizonyított. E körben kiemelte: az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzte azt az indítványát, hogy a felperes nyilatkozzon a közte és a tulajdonos2 közötti perről, ezzel pedig elzárta az alperest attól, hogy védekezését e tények ismeretében pontosítsa, kiegészítse, illetve bizonyítási indítvánnyal éljen.

[62] A felelősségét megalapozó vagyonsökkenés vonatkozásában kiemelte: 2013. február 6-án kerültek a tárgyi eszközök az adós tulajdonába, ennek megfelelően 2012. december 31-én semmiképpen sem következhetett be vagyonsvészés a tárgyi eszközök

tekintetében. Kifejtette: a felszámolás időszakára vonatkozó vagyonesztés csak akkor jöhetne szóba, ha az eszközöknek a felszámolás kezdő időpontjára vonatkoztatott pontos piaci értéke ismert lenne, illetve, ha ismert lenne a tárgyi eszközöknek az aznapi pontos piaci értéke, amely napon a felszámoló azokat a megfelelő szabályok és eljárások betartásával első ízben értékesíthette volna. Az I. rendű alperes által megkötött adásvételi szerződés miatt bekövetkezett értékcsökkenés pontos összegét a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján nem lehet meghatározni. Hangsúlyozta: szakértő3 szakértő csupán feltételezésekbe bocsátkozott a kérdéses „értékcsökkenés” megállapításánál, tekintettel arra, hogy a szóban forgó tárgyi eszközök közül csupán 4 darabot tudott megvizsgálni, az eszközök időközbeni értékesítése miatt, a többi eszközről csupán fényképfelvételeket látott, továbbá a szakértő +/- 20%-os „pontossággal” tudta az eszközök értékét, s így az értékcsökkenést meghatározni.

[63] A tagi kölcsön kapcsán kiemelte: az adós alapvető gazdasági érdekeit szem előtt tartva látta el vezetői tisztségét azáltal, hogy önerőből finanszírozta az adós tevékenységét, mindezzel közvetve a későbbi hitelezők, s így a felperes érdekei szerint járt el, a kérdéses időszakban ugyanis 26.656.115 forint tagi kölcsönt nyújtott az adósnak. Véleménye szerint e tényeket a felelősség vizsgálata körében figyelembe kell venni.

[64] A II. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a harmadlagos kereseti kérelem elutasítását; másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Fellebbezésében lényegében megismételte az elsőfokú eljárásban előadottakat. Kiemelte: az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes mulasztásának kimentésére okot adó tényállítást (a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló eljárás kezdeményezése) kapcsán nem foglalt állást, azt nem bírálta el, továbbá nem határozta meg azt az időpontot, amikor a II. rendű alperesnek fel kellett ismernie, hogy a felszámolási eljárás elkerülhetetlen.

[65] Állította, hogy a 2013. január 1-jei fordulónapon az adós tárgyi eszköz állományában kizárólag azok a sporteszközök szerepelhettek, amelyek a felperes birtokában voltak, e vagyon értéke a II. rendű alperesnek betudhatóan nem csökkent, továbbá, hogy a II. rendű alperes felelőssége csak abban az esetben állapítható meg kétséget kizáró módon, ha egyértelműen bizonyítást nyer a II. rendű alperesnek felróható károkozás ténye és annak mértéke. A takarítási szolgáltatás címén kifizetett összeg vonatkozásában kiemelte: az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a tranzakció kezdeményezése 2013. január 2. napján, azaz a végelszámolás elhatározását követő 1. munkanapon történt, a kifizetés iránt az adós munkavállalója, munkavállaló intézkedett, akivel az I. rendű alperes elmondása szerint a végelszámoló nem kommunikált közvetlenül. Véleménye szerint nem értékelhető a terhére, hogy az I. rendű alperes nem tájékoztatta a munkavállalót arról, hogy az utalásokhoz a végelszámoló II. rendű alperes engedélye szükséges.

[66] A végelszámolói díj megvonása kapcsán kiemelte: az elsőfokú bíróság e körben alaptalanul értékelt a terhére olyan magatartást (2013. évi szerződésmódosítás), amellyel összefüggésben nem találta megállapíthatónak a felelősségét.

[67] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperesek perköltségben marasztalását kérte. Kiemelte: az I. rendű alperes és a bizalomvesztett felperesi vezető tisztségviselő tanú által állított elszámolási gyakorlat nem létezett, felperesi vezető tisztségviselő ennek kapcsán bizonytalanul nyilatkozott; az I. rendű alperes tudott a bérleti szerződés felmondásáról és az adóssal

szembeni felszámolási eljárás megindításáról, amikor a végelszámolás mellett döntött; a szakértői vélemény azért nem teljes az összecszerűség vonatkozásában, mert a szükséges adatok, iratok az alpereseknek felróható okból nem álltak a szakértő rendelkezésére; a szakértői vélemény alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felek kompenzációban történő megállapodásának eredménye cash flow szemlélettel sem vehető figyelembe a 2011. évi mérlegben. Ez utóbbi érvelés vonatkozásában kifejtette: a szakértő a szakvéleményben (87. oldal) egyértelműen rögzítette, hogy a 2012. április 16-ai megállapodás a 2012-ei évre vonatkozó gazdasági esemény, amely a 2012. évre vonatkozó mérleg adatait befolyásolja, így nincs kihatással a 2011. évi beszámoló adataira. Hangsúlyozta, hogy a tárgyi eszközök piaci értéke meghatározásának időpontjára vonatkozó érvelését az I. rendű alperes nem támasztotta alá sem jogszabályi rendelkezéssel, sem bírói gyakorlatra utalással.

[68] Az I. rendű alperes felelősségét megalapozó tagi kölcsön visszafizetéssel kapcsolatban úgy érvelt: az alperes nem tett meg minden, vezetőtől elvárható intézkedést a veszteségek csökkentése érdekében, így a visszafizetés ténye megalapozza felelősségének megállapítását.

[69] A II. rendű alperes fellebbezése kapcsán kiemelte: az elsőfokú bíróság a bírósági meghagyás megismerésének időpontját jelölte meg olyan időpontként, amikor a II. rendű alperesnek már látnia kellett, hogy az adós felszámolása elkerülhetetlen. A 2013. január 1.-2013. október 16. közötti időszakban bekövetkezett vagyonsökkenést, annak mértékét a felperes több ízben bizonyította, amelyet az elsőfokú bíróság ítélete is rögzít (61. oldal 2. bekezdés), a vagyonsökkenés mértéke az alpereseknek felróhatóan nincs könyvelési adatokkal alátámasztva. A II. rendű alperes az adós beszámolóinak adataiból megállapíthatta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, annak időpontját. Amennyiben a végelszámolótól elvárható fokozott gondossággal jár el, kellő időben tudomást szerez a felperes követeléséről (bírósági meghagyás), a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezéséről. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a II. rendű alperes védekezése (a kézbesítési vélelem megdöntése iránti eljárást kezdeményezett) azért alaptalan, mert a felperes hitelezői igényének nyilvántartásba vételét nem erre az eljárásra, hanem a kártérítési perre hivatkozva utasította el.

[70] A takarítási szolgáltatás címén történő fizetés kapcsán alaptalannak találta a II. rendű alperes védekezését, amely szerint nem volt módja intézkedni a számlavezető banknál az utalási jogosultságok módosítása iránt. Kiemelte továbbá, hogy a II. rendű alperes felelősségét megalapozó magatartásaira figyelemmel a végelszámoló díj részbeni megvonása indokolt volt.

[71] A Fővárosi Ítéltábla a tényállást a következőkkel egészíti ki:

[72] Az elsőfokú bíróság a 165-II. sorszámu végzésében az I. rendű alperest 30.546.000 forint vagyoni biztosíték fizetésére kötelezte a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01483013-21000005 számú bírói letéti számlájára történő befizetéssel. Az elsőfokú bíróság a felperes kérelmét szakértő3 szakértő által megállapított 8.196.000 forint értékcsökkenés, valamint 22.350.000 forint tagi kölcsön visszafizetés (vagyonsökkenés) vonatkozásában találta megalapozottnak. Az I. rendű alperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárást az ítéltábla a 15.Gpkf.43.080/2022/2. számú végzésével a jelen perhez egyesítette. Az I. rendű alperes az ítélettel szemben benyújtott fellebbezésével megegyező indokok alapján kérte az elsőfokú bíróság végzésének megváltoztatását, a biztosíték nyújtása iránti kérelem elutasítását.

[73] A Fővárosi Ítéltáblának hivatalos tudomása van arról, hogy az adóssal szemben felszámolási ügyszám2 ügyszámon indult felszámolási eljárásban a felszámoló a felperes zálogjogával terhelt vagyontárgyakat 30.000.000 forintért értékesítette, a bevételből a felperesnek 28.470.000 forintot fizetett ki (felszámolási ügyszám2/71. számú, közbenső mérleget jóváhagyó végzés) a Cstv. 49/D. §-a szerint nyilvántartásba vett hitelezői igénye kielégítéseként.

[74] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az alperesek fellebbezésével érintett körben bírálta felül, s azokat - az alábbi indokkal - részben alaposnak találta.

[75] Az elsőfokú bíróság a tényállást - széles körű bizonyítási eljárás lefolytatását követően - eljárási szabálysértés nélkül állapította meg, s azzal az ítéltábla túlnyomórészt egyetértett. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját, s azt, hogy e helyzetet az I. rendű alperesnek legkésőbb 2012. május 31. napján - a 2011. évi beszámoló elfogadásakor - fel kellett ismernie. Az ítéltábla e körben az I. rendű alperes fellebbezése kapcsán a következőket emeli ki:

[76] Könyvszakértő kompetenciájába tartozik annak megítélése, hogy a 2011. évi mérlegben szereplő saját tőke cash flow szemlélettel történő elemzése befolyásolja-e a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját, így ebben a kérdésben a másodfokú bíróság nem foglalhat állást. Az I. rendű alperes egyébként az elsőfokú eljárásban a kirendelt igazságügyi könyvszakértő, szakértői véleményével kapcsolatban az elsőfokú bíróság többszöri felhívása (93., 102. sorszámú végzések) ellenére a szakértő felé kérdést nem intézett, e körben bizonyítási indítványa nem volt, az elsőfokú bíróság szakértői véleményre alapított megállapításainak helytállóságát az I. rendű alperes a fentiek miatt a másodfokú eljárásban nem teheti vitássá.

[77] A szakértői vélemény megalapozatlanságára (nem állt a szakértő rendelkezésére kellő irat) vonatkozó megjegyzéssel összefüggésben az ítéltábla rámutat: a kirendelt szakértő a szakértői véleményben (87. oldal) kitért arra is, hogy az adós 2011. évi mérlege auditált mérleg, a független könyvvizsgáló a könyvvizsgálói jelentés záradékában rögzítette, hogy az adós egyszerűsített éves beszámolóját, annak részeit és tételeit, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását az érvényes nemzeti könyvvizsgálati standardokban foglaltak szerint vizsgálta felül, (...) a beszámoló az adós 2011. december 31-én fennálló vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

[78] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a meghallgatott tanúk vallomásának és a rendelkezésre álló okiratok tartalmának helyes mérlegelésével, okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az I. rendű alperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy az adós 2012. május 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy - az I. rendű alperes állításával ellentétben - felperesi vezető tisztségviselő tanú vallomása nem igazolta, hogy az adós és a felperes állítólagos szóbeli megegyezésen alapuló elszámolási gyakorlata a 2009. évet követő években is fennmaradt. A felperes és az tulajdonos2 jogviszonya, esetleges megállapodása - az abban rejlő nagyfokú bizonytalanság miatt - szintén nem befolyásolja e tény megítélését, s mindezekre figyelemmel alappal mellőzte az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes bizonyítási indítványát, amely a felperes és a tulajdonos2 közötti, esetleges peres eljárás tényére vonatkozott.

[79] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság tagi kölcsön visszafizetését illetően elfoglalt ténybeli és jogi álláspontjával is. Az I. rendű alperes felelősségének megítélése körében nincs jelentősége annak a ténynek, hogy a kölcsönök révén az adós forráshoz jutott, azt ugyanis az I. rendű alperes később, az adós hitelezőit hátrányosabb helyzetbe hozva elvonta az adóstól.

[80] Nem értett ugyanakkor egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a Cstv. 40. §-a szerinti perrel érintett ingóságok értékvesztése az adós vagyonában csökkenést eredményezett. szakértő³, perben kirendelt szakértő ugyanis a szóban forgó eszközök forgalmi értékét a 2012. évre 37.058.000 forint (+/-) 20%-ban, a 2017. évre pedig 28.862.000 forint (+/-) 20%-ban állapította meg. A felszámoló a felszámolási eljárásban pályázat útján az eszközöket 30.000.000 forintért értékesítette, mivel az ellenérték a szakértő által sávosan meghatározott forgalmi értéken belül található, e vonatkozásban az I. rendű alperes terhére eső vagyonsökkenés nem állapítható meg.

[81] A fenti indokok alapján, az összepszerűség tekintetében alapos az I. rendű alperesnek az elsőfokú bíróság 165-II. sorszámu végzésével szembeni fellebbezése is.

[82] A II. rendű alperes esetében a Ctv. 99. § (5) bekezdése szerinti felelősséget a 4.770.000 forint takarítási költség kifizetése miatt az ítéltábla is megállapíthatónak találta. Az elsőfokú bíróság e körben tett jogi érvelésével - így többek között a végelszámolás alatti kifizetés szabályait tartalmazó Ctv. 107. § (2) bekezdésének megsértésére történő hivatkozással - teljes mértékben egyetért. A fellebbezésben írtak kapcsán a következőket emeli ki: a végelszámoló felelősségét megalapozó tények körében nincs jelentősége annak, hogy a fenti összeg kifizetése a végelszámolás első napján történt meg, az adós vezető tisztségviselőjeként [Ctv. 98. § (2) bekezdés] eljáró végelszámoló felelőssége ugyanis a pénzforgalmi számlákat érintő rendelkezési jog bejelentése, illetve a munkavállalók jogosultságait meghatározó intézkedések megtétele.

[83] A II. rendű alperes további tőke-hozzájárulás fizetésre kötelezése azonban - az alábbiak miatt - nem alapos. Az ítéltábla elfogadta, hogy a II. rendű alperes csak a jogerős bírósági meghagyás kézbesítésekor (2013. május 31.) került abba a helyzetbe, hogy felismerje, a végelszámolási eljárás nem folytatható, a felszámolás kezdeményezése elkerülhetetlen. Nem találta megállapíthatónak ugyanakkor, hogy a végelszámoló ehhez képest késlekedett a felszámolási eljárás kezdeményezésével és ezzel kárt okozott az adósnek. Az ítéltábla rámutat: az adóssal szemben ebben az időpontban már folyamatban volt a felszámolási eljárás a felperes 2012. július 20-án benyújtott kérelme alapján, a bíróság az adós felszámolását a 2013. augusztus 28. napján kelt végzésével (felszámolási ügyszám2.) rendelte el.

[84] A Ctv. 99. § (5) bekezdése szerint indított per célja az adós vagyonának növelése, a végelszámoló azt a kárt köteles megtéríteni az adósnek, amely a károkozó magatartásával (a felszámolási eljárás kezdeményezésével alapos ok nélkül késlekedett) összefüggésben az adós vagyonában keletkezett. A károkozás összegéhez igazodik a bírói mérlegeléssel megállapítandó összeg, amelyet a bíróság az eset összes körülményeire tekintettel - kötelezettségszegés súlya, okozott kár mértéke stb. - állapít meg.

[85] Általános kártérítést [Ptk. 359. § (1) bekezdés] a bíróság abban az esetben ítél meg, ha bizonyítást nyer, hogy a károsult kára bekövetkezett, a kár mértéke azonban pontosan nem állapítható meg a teljeskörűen lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen sem. Az ítéltábla álláspontja szerint az adott ügyben az elsőfokú bíróság megalapozatlanul alkalmazta az általános kártérítés szabályait, mivel a perben nem csupán a kár mértéke nem volt megállapítható. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott szakértői vizsgálat ugyanis a károkozás tényét sem bizonyította kétséget kizáróan, szakértől szakértő a II. rendű alperes késlekedésével összefüggésben csupán azt találta megállapíthatónak (szakvélemény 74. oldal), hogy az tovább csökkenthette a hitelezők kielégítésére rendelkezésre álló vagyont, ennek mértékét azonban összecszerűen nem tudta meghatározni.

[86] Az alperes az elsőfokú eljárásban és fellebbezésében következetesen állította, hogy a végelszámolás kezdetén az adós kizárólag azokkal az eszközökkel rendelkezett, amelyek a felperes birtokában voltak. A kártérítési felelősség az adott tényállás esetében nyilvánvalóan olyan vagyonelemek vonatkozásában áll fenn, amelyekkel az adós a végelszámolás kezdő időpontjában rendelkezett. A felperes azonban erre vonatkozó, konkrét tényállítást sem tett.

[87] Mivel a felperes a perben nem tudta bizonyítani a II. rendű alperes állított magatartásával összefüggésben álló károkozás tényét, annak mértékét, a II. rendű alperest az általános kártérítés szabályai alapján alaptalanul kötelezte az elsőfokú bíróság 17.500.000 forint tőke-hozzájárulás teljesítésére.

[88] A végelszámolói díj megvonására irányuló kereseti kérelmet az ítéltábla - mérlegelve a végelszámoló teljes időszak alatt végzett tevékenységét - nem találta indokoltnak. Figyelemmel volt e körben az ítéltábla a felperes által okirati bizonyítékként csatolt szakértői véleményre (szakértő5), amelyben a szakértő rögzítette, hogy a II. rendű alperes a végelszámolás során - a takarítási szolgáltatáson kívül - egyéb kifizetést nem teljesített.

[89] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését, továbbá ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - részben - megváltoztatta.

[90] Az elsőfokú bíróság által az alperesek javára megítélt perköltség összegét, illetve az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték megosztásának arányát - a pernyertesség, pervesztesség arányának változására figyelemmel - módosította.

[91] A másodfokú eljárásban felmerült perköltség az elsődleges kereset vonatkozásában 48.000, a harmadlagos kereset esetében 2.035.000 forint feljegyzett fellebbezési illeték. A felperes a másodfokú eljárásban az elsődleges kereset vonatkozásában 73%-ban pernyertes, a harmadlagos kereset vonatkozásában 82%-ban pervesztett lett. A felek a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség arányában (73-27%; 18-82%) viselik a másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjat is magába foglaló perköltséget. Az ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg, amelynek során figyelemmel volt a felek jogi képviselőinek a másodfokú eljárásban kifejtett tevékenységére, a fellebbezések, fellebbezési ellenkérelem terjedelmére, továbbá arra, hogy az I. rendű alperes felelőssége vonatkozásában

a pertárgy értéke nem meghatározható. A felperes és részére járó ügyvédi munkadíj összege tartalmazza a 15.Gpkf.43.080/2022. ügyszámon indult másodfokú eljárásban e címen felmerült költséget. A végzés elleni fellebbezés 18.000 forint illetékét az I. rendű alperes leróta, mivel fellebbezése nem vezetett eredményre, azt a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján maga viseli.

Budapest, 2022. május 11.

dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke

dr. Mizerák Judit s.k.
előadó bíró

dr. Rápolti Barbara s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)